

Bemærkninger til foranstaaende Forslag.

I 1927 indledtes Forhandlinger mellem Udenrigsministeriet og Chiles herværende Gesandt om Afsluttelse af en Voldgiftstraktat mellem Danmark og Chile. Fra dansk Side foreslog man en Traktat af samme vidtgaende Type som den dansk-franske Voldgiftstraktat af 5. Juli 1926, der foreskriver, at alle Stridigheder mellem Danmark og Frankrig, som ikke har kunnet ordnes ad diplomatisk Vej, efter forudgaaende Forligsbehandling, skal afgøres enten af en Voldgiftsret eller af den faste Domstol for mellemfolkelig Retspleje.

Forhandlingerne om Traktaten med Chile trak imidlertid ud, bl. a. fordi den chilenske Regering ønskede at overveje Resultaterne af den pan-amerikanske Konference i Washington i 1928, inden man tog endelig Stilling til Spørgsmaalet om at afslutte en Traktat med Danmark, og først i Maj Maaned 1931 meddelte den chilenske Gesandt Udenrigsministeriet, at han var blevet instrueret om at foreslaa den danske Regering, at der afsluttedes en Forligstraktat mellem Danmark og Chile af samme Indhold som den mellem Chile og Polen den 19. Oktober 1929 afsluttede Traktat. Fra Chiles Side motiveredes det, at man kun foreslog en Forligstraktat med, at man ikke fandt det nødvendigt at afslutte en mere vidtgaende Traktat med Danmark, for at sikre Løsningen af de Stridigheder, der kunde opstaa mellem de to Lande, under Hensyn til at begge de to Lande er Medlemmer af Folkenes Forbund og har sluttet sig til Statuten for den faste Domstol for mellemfolkelig Retspleje.

Da der efter det saaledes oplyste næppe var Udsigt til at faa afsluttet en mere vidtgaende Voldgiftstraktat med Chile, besluttede man at akceptere den chilenske Regerings Forslag om at afslutte en Forligstraktat, idet ogsaa en saadan i Forholdet mellem de to Lande betyder en ny Mulighed for at bilægge eventuelle Tvistigheder ad fredelig Vej. Udenrigsministeriet udarbejdede derefter paa Grundlag af den ovennævnte Traktat mellem Polen og Chile et Udkast til en Forligstraktat, som undertegnedes den 23. December 1931 af Udenrigsministeren og Chiles herværende Gesandt.

Med Hensyn til Traktatens Indhold bemærkes først, at Indledningen henviser til

en Beslutning vedtaget paa Folkeforbundets III. Forsamling den 22. September 1922. Denne Beslutning, der i Oversættelse til dansk findes i Beretningen til Rigsdagen angaaende den III. Forsamling, jfr. Rigsdagstidende, Ordentlig Samling, 1922—23, Tillæg A., Spalte 5523—28, anbefaler Folkeforbundsmedlemmerne at afslutte Overenskomster gaaende ud paa at forelægge deres indbyrdes Stridigheder for Forligsnævn, nedsat af dem selv, og for at lette Afsluttelsen af saadanne Overenskomster, er der til Beslutningen føjet et Udkast til en Forligstraktat. Forskellige af de i Udkastet indeholdte Regler findes da ogsaa i Forligstraktaten mellem Danmark og Chile.

I Henhold til Art. 1 skal enhver Strid mellem de to Lande, der ikke inden en rimelig Tid har kunnet løses ad diplomatisk Vej, forelægges til Forligsbehandling. Undtagne fra Forligsbehandling er dog Stridigheder, der efter Folkeretten udelukkende henhører under den ene Parts Myndighedsomraade, eller for hvis Løsning der er truffet Aftale ved andre Overenskomster, eller som angaar en af Parterne Territorium. Endelig kan ifølge Art. 2 en Part modsætte sig, at et Spørgsmaal, der efter dens indre Lovgivning henhører under Landets nationale Domstole, forelægges Forligsnævnet, førend vedkommende Domstol har afsagt endelig Kendelse, medmindre der foreligger Retsnægtelse.

Der skal i Henhold til Art. 3 oprettes et staaende Forligsnævn paa 5 Medlemmer, der vælges paa samme Maade, som foreskrevet i en Række af de øvrige danske Forligstraktater. Hver Part udnævner to Medlemmer, et blandt egne og et blandt fremmede Statsborgere, medens Parterne i Forening vælger Nævnets Formand, der ikke maa være Statsborger i noget af Landene. Kan Enighed om Valget af Formanden ikke opnaas, skal Præsidenten for det schweiziske Forbundsraad anmodes om at vælge denne. Udnævnelserne gælder for 3 Aar. Mandaterne kan forlænges. Hvis et Medlem trækker sig tilbage, skal et nyt vælges for Resten af Funktionstiden. Hvis et Medlem midlertidig er forhindret i at være til Stede kan der vælges Suppleanter, og der kan, naar særlig Sagkundskab kan være ønskelig ved Behandlingen af en enkelt Sag, finde Ombyt-